

דורסים בשמיים: עליה במספר הנשרים בישראל

פחות מ-300 נשרים אותרו במהלך ספירת הנשרים השנתית שהתקיימה בסוף השבוע, לעומת 219 נשרים שנספרו בתקופה המקבילה אשתקד. בצפון נמצאו 93 נשרים לעומת 48 בשנה שעברה ובדרום נספרו יותר לכל היותר כ-204 נשרים. "מצב הנשרים בארץ יציב אך פגיע", אומרים ברשות הטבע והגנים

ארז ארליכמן
פורסם: 22.06.08, 15:20

בסוף השבוע האחרון התקיימה ספירת הנשרים השנתית הארצית, במהלכה ניסו אנשי רשות הטבע והגנים להעריך את מצב אוכלוסיית הנשרים המקומית. הספירה התבצעה בכל אתרי הקינון והלינה של הנשרים ברחבי הארץ ובתחנת האכלה בשדה בוקר. מן הממצאים עולה כי למרות השנה הקשה שעברה על הנשרים בעקבות [מכת ההרעלות](#) באזור הצפון אשתקד - שהביאה למותם של עשרות דורסים - עדיין יש סיבה לאופטימיות זהירה, תודות למספרי הנשרים הגבוהים באזור הדרום.

"היתה לנו מטרה ברורה - לזהות מגמות קיימות באוכלוסייה הקיימת ולקבוע את מצב הקינונים שמצאנו לפני כחצי שנה ומתוכם לגלות את אחוז ההצלחה ברבייה", מסביר אוהד הצופה, אקולוג העופות ברשות, בדו"ח התוצאות הסופי.

ספירת הנשרים מתקיימת פעמיים עד שלוש בשנה מאז שנת 1999 ומאפשרת לאנשי הרשות להתאים את שיטות הפעולה שלהן לשימור הנשרים ודורסים אחרים. אם [בשנה שעברה](#) נמצאה ירידה חדה במספרם באזור הצפון בעקבות ההרעלה ונספרו 48 פרטים, הפעם נספרו 93 נשרים.

למרות התוצאות החיוביות, ברשות מציינים כי עדיין מדובר במספר נמוך המוכיח בבירור כי נמשכת מגמת הירידה במספר הקינונים בצפון הארץ. רק ארבעה גוזלים בקעו מתוך 21 קינים קיימים בצפון. למרות הירידה במספר הקינונים נרשמה עליה במספר הגוזלים שבקעו בסך הכל, תודות לתוכנית לעידוד רבייה במושבת הנשרים בשמורת טבע גמלא

תמונת מצב

צילום: יורם שפירר

צילום: יורם שפירר

צילום: יורם שפירר

ספירת נשרים בישראל במהלך חודש יוני

שנה	1999	2000	2003	2005	2006	2007	2008
דרום	102	99	254	137	123	171	160-204
צפון	164	229	206	112	105	48	93
סה"כ	266	328	460	214	228	219	253-297*

לדור העתיד של נשרי ישראל צפוי מאבק לא קל על הישרדותו. שישה חודשים חלפו מאז שרשות הטבע והגנים החליטה לנקוט בתוכנית חירום לצימצום הסיכון לנשרים - גם במחיר של התערבות בטבע. פקחי הרשות הוציאו 16 ביצי נשרים מהקינים בגמלא, במטרה לעודד את ההורים להטיל ביצים נוספות. הביצים שהוצאו מהקינים הועברו למדגרה מלאכותית בגן החיות התנ"כי בירושלים ומתוכן [שדו עשרה גוזלים](#) - שמונה חיים כיום בחי-בר כרמל בחיפה ושניים בירושלים. רק בעד שלוש-ארבע שנים, הם ישוחררו בחזרה לטבע בתקווה כי יצליחו להתרבות.

דידי קפלן, אקולוג מחוז צפון ברשות, מגלה כי "בספירה הנוכחית בצפון הבחנו בפזיור של נשרים במקומות בהן מעולם לא ניצפו או נמצאו מעט נשרים. פתאום מצאנו נשרים בכמויות גדולות בנחלים שבהם לא נראו נשרים שנים רבות", אומר קפלן.

ספירת נשרים בישראל לגרייט הנשרים של יורם שפירר

(צילום: יורם שפירר)

האם מדרום תבוא הבשורה? על פי הספירה הנוכחית, מצבם של הנשרים באזור הדרום יציב ואף נראה כי מספר הנשרים שנצפו הוא הגבוה ביותר בארבע השנים האחרונות. נספרו 45 קינים וניתן לראות בבירור כי הצלחות הקינון גבוהה יותר, למרות נטישות קינים ספורות.

הצופה מצייין כי "מצב הנשרים בישראל עדיין פגיע אך יציב ונראה שפעולות הממשק מצליחות לשמר את האוכלוסייה, במיוחד בדרום, בגדל סביר", הוא מסכם. "ישנה עליה במספר הנשרים שנספרו והופתענו לגלות גם קינונים במקומות בהן לא נצפו מזה שנים רבות בקינון נשרים. לשמחתי, זיהינו נשרים רבים שסומנו בעבר על ידינו ועדיין שורדים. סימני ההרעלות הקשות עדיין נראים בשטח. רק פעולות שימור לצד פעולות אכיפה נגד מרעילים יעניקו סיכוי הישרדות לנשרים".